

Lengte

18 km

Start- en eindpunt

Trappistenklooster
Koningshoeven
Eindhovenseweg 3
5056 RP Berkel-Enschot

Openbaar vervoer

 Buslijn 141 Arriva,
Tilburg - Best. Bushalte Abdij
Koningshoeven Berkel-
Enschot.

Parkeren

 Parkeerplaats
Trappistenabdij
Koningshoeven,
Eindhovenseweg 3, 5056 RP
Berkel-Enschot.

Horeca

 café De Veerkes
Sint Jansplein 3
5066 AR Moergestel

 Trappistenabdij
Koningshoeven,
Eindhovenseweg 3, 5056 RP
Berkel-Enschot.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

14-08-2025

Hart van Brabant

Dit 'Rondje Trappist' heeft als vertrek en aankomst de Trappistenabdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven, de oudste abdij in Nederland, met een eigen trappistenbier. En betekent dat na afloop van deze wandeling het proeflokaal een prima gelegenheid biedt om met een 'Rondje Trappist' na te genieten van de indrukken opgedaan tijdens deze wandeling in het Hart van Brabant! Deze rondwandeling voert ons vanaf de Trappistenabdij Koningshoeven over de Eindhovenseweg richting Tilburg. Voor de brug over het Wilhelminakanaal blijven we even het kanaal volgen om dan onder Knoop punt De Baars door te wandelen. Hier gaat de route verder naar het Bergh of Galgeven en over Landgoed Ter Braakloop. Bij het Mariakapelletje kiezen we het bospad naar het bos- en heidegebied Oude Hondsborg. Vanaf hier volgen we het jaagpad in het beekdal van de Reusel stroomopwaarts tot voorbij Moergestel. Vanuit de zuidkant van Moergestel komen we over de A58 in het open landbouwgebied gebied tussen de A58 en het Wilhelminakanaal, waar we over Herstalse Dijk naar de Kerkeindsche Heide wandelen. Door dit bosgebied keren we terug naar de Trappistenabdij Koningshoeven, waarbij we op het laatste stuk opnieuw over de Eindhovenseweg wandelen.

De rondwandeling volgt de routemarkeringen van het Wandelroutenetwerk van VisitBrabant. Routebeschrijving via knooppunten: 20 - 70 - 84 - 90 - 87- 97 - 63 - 03 - 96 - 95 - 11- 12 - 13 - 20 - 17 - 79 - 76 - 01 - 77 - 39 - 98 8 10 - 21 - 20. Deze knooppunten zijn herkenningspunten onderweg. Het gebruik van kaart en GPS blijft noodzakelijk!

L.A.W.V. "VIA-VIA"

Routebeschrijving

1 We starten vanaf de parkeerplaats bij de Abdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven (1) bij KNP20. Op de drukke Eindhovenseweg wandelen we richting Tilburg tot aan de ophaalbrug over het Wilhelminakanaal. Voor de ophaalbrug gaat de route naar rechts bij KNP70 langs het Wilhelminakanaal over de Hoevense Kanaaldijk onder het viaduct van de A65 door. We lopen door langs het kanaal, passeren het beekje De Leij en slaan onder de volgende brug door bij KNP84 rechtsaf een onverhard pad (Kommerstraat) in langs een visvijver. Voor de bocht bij een klein gebouwtje aan de linkerzijde kiezen we voor de doorsteek naar rechts naar het asfalt van de oude Meijerijbaan. Hier bij KNP90 volgen we het fietspad en komen uit op een T-splitsing bij KNP87. Hier naar rechts onder Knooppunt De Baars door bereiken we na het wildrooster met hek KNP97. Nu schuin links voor het half verharde pad volgen tot aan de Y-splitsing bij KNP63. Op deze splitsing wandelen we naar rechts over een zandpad tot de verharde weg (Bakvenseweg) bij KNP03. We nemen het pad rechts van de verhoging in het landschap. In het bos voorbij KNP96 rechtdoor bij naar KNP95. Nog even rechtdoor en dan het pad met de bocht naar links blijven volgen. Aan de linkerzijde passeren we een weiland. We nemen het eerste pad naar links, een bospad naar het Bergh of Galgeven (2).

2 Met een ruime boog op de oever worden we met de klok mee rond het Bergh of Galgeven, aan onze rechterhand, geleid. We passeren verderop ook het Keelven aan onze linkerzijde. Zo komen we uit op een breed bospad dat we naar links vervolgen tot KNP11. Hier even naar rechts en meteen naar links het gemarkeerde bospad volgen. Onder de hoogspanningsdraden door komen we uit op een zandweg met fietspad bij KNP12B. Rechtdoor

nemen we het laantje dat over een dijkje verloopt omzoomd met beukenbomen langs een klein beekje. Naar rechts steken we door en komen aan Moergestelseweg. We steken over en staan direct bij het Mariakapelletje O.L.Vrouw van de Vrede (3). Langs het kapelletje en het toegangshek tot de Villa Hooge Braaken volgen we een tiental meter het Stokeind tot de eerste afslag bij KNP13. Naar links volgen we het bospad langs het bos- en heidegebied van de Oude Hondenberg. We passeren KNP20 en rechthout over enkel heuvels staan we dan aan de Reusel. Over het bruggetje gaat onze route naar rechts door het dal van de Reusel. Pal langs de Reusel komen we aan een verharde weg (Waterhoefstraat). Hier steken we de brug over naar rechts en dan direct bij KNP17 linksaf op de oever het voetpad vervolgend. Onder de hoogspanningsmasten gaat de route langs de Reusel tot aan de Oirschotse weg waar e bij bushalte en KNP79 de Oirschotse weg oversteken. Even naar rechts vinden we hier het monument van Generaal Colin Muir Barber (4), de bevrijder van Moergestel.

3 Bij KNP79 op de rechter oever van de Reusel gaat de route links langs het hekwerk verder stroomopwaarts. Deze grasbaan blijven we volgen door het Moergestels Broek tot aan het bruggetje bij KNP76. We wandelen hier naar rechts en komen langs het Geografische Middelpunt van de Benelux (5). Aan het einde van het pad bij KNP1 linksaf en de afslag naar rechts negeren. We volgen we deze straat (De Scheerman) met de bocht mee tot aan de standaardmolen (6) bij de rotonde. Hier gaat de route naar links en voorbij KNP77 steken we het viaduct de A58 over, Vinkenberg. Langs KNP39 en tegenover huisnummer 19 en voor de langgevelboerderij nr14 bij de berm paal met groengele markering slaan we rechtsaf

(Lommerlaantje). Aan het eind gaat het linksaf (Heuveldwarsstraat) richting picknickplek. Even ervoor de eerste weg naar rechts (Sebrechtsedijk) nemen en dan eerste zandweg (Heistraat) bij KNP98 naar links. We komen onder de hoogspanningsleiding langs een megastal aan de linkerhand op een asfaltweg (Pijnendijk). Hier naar rechts en het eerste pad voor de boerderij aan de linkerkant linksaf en we lopen door tot de T-splitsing (Herstalsedijk). Hier slaan we linksaf. Dit zandpad lopen we uit tot aan de bosrand van de Kerkeindsche Heide bij KNP8.

4 Vanaf de Y-splitsing bij KNP8 aan de bosrand wandelen we rechtsaf langs de rand van het bos en het open gebied van de Kerkeindsche Heide aan onze rechterzijde. Als het pad op een onduidelijke kruising naar rechts buigt, lopen we rechtdoor over een grasbaan. Aan het eind rechtsaf en na 50 meter linksaf een smal bospad in. Op de volgende T-splitsing even links en direct scherp naar rechts. Dit pad volgen en zijpaden negeren. We passeren een blauwe waterpomp aan de rechterhand. Aan het eind na de slagboom gaan we bij KNP10 linksaf de grindweg (Pijnendijk) op. Aan het eind gaat de route bij KNP21 linksaf over de verharde weg (Eindhoveneweg). Nog slechts een kilometer over de drukke weg van Tilburg naar Moergestel naar het eindpunt bij KNP20: de parkeerplaats van de Abdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven.

Omgevingsinformatie

1- Trappistenabdij Onze Lieve Vrouw van Koningshoeven

Omstreeks 1880 vestigen zich hier monniken van de Abdij Sainte Marie du Mont in Noord-Frankrijk als de situatie in Frankrijk onmogelijk wordt. Abt Dominique Lacas zendt pater Sébastien Wyart, oud officier van het leger der Zouaven, naar Nederland waar hij door bemiddeling van zijn oud strijdmakker Antoine Arts, superior van de Fraters van Tilburg, de Tilburgse textielfabrikant Caspar Houben leert kennen. Deze is eigenaar van De Schaapskooi, drie hoeven, die Koning Willem II in 1834 heeft laten bouwen ten oosten van Tilburg. Caspar Houben geeft de drie hoeven in bruikleen, die in 1881 tot een primitief kloostertje worden ingericht. In de beginjaren is het armoe troef in De Schaapskooi. Maar als Dom Nivardus Schweykart, een brouwerszoon uit München, een bierbrouwerij start, is dit een gouden vondst. De financiële toestand verbetert en het aantal kloosterlingen neemt gestaag toe. In 1891 voldoet Dom Willibrordus Verbruggen de nog uitstaande schuld van f. 9000.- aan Caspar Houben en wordt het klooster tot abdij verheven. De oude Schaapskooi wordt gesloopt en er wordt een nieuwe abdij en kloosterkerk gebouwd. Begin van de 20e eeuw moeten de monniken door problemen de abdij verlaten en keren later terug. In 1945 kiest de kloostergemeenschap voor het eerst een eigen nieuwe abt. Gekozen wordt Dom Willibrord van Dijk, die het strenge kloosterleven nieuw leven inblaast zonder de regeltucht te laten verslappen. De huidige Abt is Broeder Isaac Majoor, die zorg draagt voor een gemeenschap met 18 monniken.

2 - Galgeven of Berghven

Dit 30 hectare grote ven ligt in een natuurgebied, dat in bezit is van Brabants Landschap. Het is omringd is door heuvels. Op een daarvan heeft ooit een galg gestaan en op een andere een windmolen uit 1811, die als volmolen werd benut door Tilburgse textielfabrikant Pieter Johannes van den Bergh (1811-1894). Daarom heet dit ven ook wel Berghven. Deze textielfabrikant bracht de wollenstoffen voorheen van Tilburg naar Dordrecht om ze daar vollen. Er was bij de volmolen een kleine nederzetting gebouwd, met enkele vol- en wasinrichtingen, enkele arbeiderswoningen en een kantoortje. Van de nederzetting is niets meer over, op enkele destijds geplante loofbomen na. In 2005 heeft men kalkrijk water uit de ondergrond in dit ven gelaten om zo de zuurgraad omhoog te brengen, want het water was levenloos geworden door het vollen van de wol in het verleden.

Ondanks dit alles wordt ook nu nog Kleine Zonnedaauw, Waterdrieblad en Moerashertshooi in de omgeving van dit ven gevonden.

3 - Moergestel - Kapel O.L.Vrouw van de Vrede

Deze kapel is gebouwd in opdracht van Carol Schade (1909-1977), eigenaar van het aangrenzende Landgoed De Hooge Braaken. Hij heeft in 1938 nabij Brussel een zwaar auto-ongeluk overleefd en laat deze Mariakapel bouwen in 1939, omdat hij dankbaar is dat hij zo goed genezen is. De kapel maakt deel uit van de bakstenen entreepoort met ezelsrugmuur van het Landgoed 'De Hooge Braaken'. Het ontwerp is van de hand van Architect W.A.M. van der Ven (1910-1957) uit Velp en opgetrokken in Traditionalistische stijl. De kapel, op 8 december 1939 door pastoor Janssen van Moergestel ingezegend, heeft acht knielplaatsen, waarvan vier tevens met een zitplaats. In de apsis van de kapel staat een kunststof gepolychromeerd Mariabeeld, 60 cm hoog uit het atelier Van Paridon, Amsterdam, met een kroon op haar hoofd en het kind Jezus op de arm, dat in zijn linkerhand een wereldbol houdt. Het beeld is in 1992 geschonken door de Tilburgse kunsthandel Van Erp-Broekhans, nadat de kapel door brand grotendeels verwoest is. De kapel heeft een zadeldak en een dakruiter met klokje. Boven de ingang staan de woorden 'Ave Maria'. Aan de voorkant van de kapel is een steen ingemetseld met een Mariafiguur met kind, waarop de datum van inzegening staat en de vermelding dat de kapel is toegewijd aan O.L. Vrouw. In 1950 wordt een gedenkplaat onthuld met de namen van 35 Nederlandse militairen, verzetsmensen en geallieerde militairen die tijdens de oorlogsjaren in Oisterwijk en Moergestel hun leven hebben gegeven. De kapel heeft cultuurhistorische waarden als herinnering aan de in Noord Brabant populaire Mariadevotie en zij is een zeldzaam voorbeeld van een particuliere stichting, ter herinnering aan een auto-ongeluk.

4 - Monument Generaal-Majoor Colin Muir Barber

Onder commando van Generaal-Majoor Colin Muir Barber (1897-1964) van de 15th Scottish Infantry Division wordt op 25 oktober 1944 Moergestel bevrijd. Het zijn Luitenant Archie Fletcher en Alex Somerville van de 3e Tank Battalion Scots Guards, die op die dag rond het middaguur als eerste de Reusel bereiken. De brug is opgeblazen en de bewoners van Moergestel gooien van alles in de Reusel om de Schotten te kunnen laten oversteken via een loopbrug. De eerste Churchill-tank blijft in het riviertje steken en de Scots Guards moeten een bruglegger-tank laten aanrukken om voor de oprukkende colonnes een verdere opmars mogelijk te maken. Het is Generaal-Majoor Colin Muir Barber zelf die hier in Moergestel overlegt met zijn staf hoe de colonnes zo snel mogelijk door de nauwe straten van dit dorp geleid kunnen worden naar Biest-Houtakker, Oisterwijk en Tilburg. Maar door de grote hoeveelheid voertuigen komt het verkeer muurvast te zitten. De snelle opmars komt tot stilstand en Oisterwijk kan pas de volgende dag bevrijd worden en Tilburg weer een dag later. Deze bronzen sculptuur van de statige gestalte van de 2,03 m grote Generaal-Majoor Colin Muir Barber gekleed in Schotse rok staat symbool voor de bevrijding van Moergestel. Reacties en fot

5 - Geografische Middelpunt van de Benelux

Het geografisch middelpunt van de Benelux ligt in Moergestel aan De Scheerman aan de rand van het Moergestelse Broek in het beekdal van de Reusel. Dit is in 2011 berekend en officieel bevestigd door het Kadaster. De exacte locatie heeft de volgende coördinaten: 51 ° 32 ' 27, 6316' noorderbreedte en 5 ° 11'12,0428' oosterlengte. Deze plek ligt echter in een particuliere tuin aan de Bosstraat. Omdat die locatie onbereikbaar is, heeft men besloten de wegwijzer een paar honderd meter verder te plaatsen. Als symbool is op die plek een metershoge ANWB-paal geplaatst, die als richtingwijzer de afstanden weergeeft naar Brussel (132 km) en Luxemburg (317 km) en Oisterwijk, Heukelom en Moergestel, de dorpen in de directe omgeving. Dit was een teleurstelling voor Chaam die al in 1822 was aangewezen als officieel middelpunt. Een informatiebord geeft alle achtergronden.

6 - Moergestel- Standaardmolen aan de Scheerm

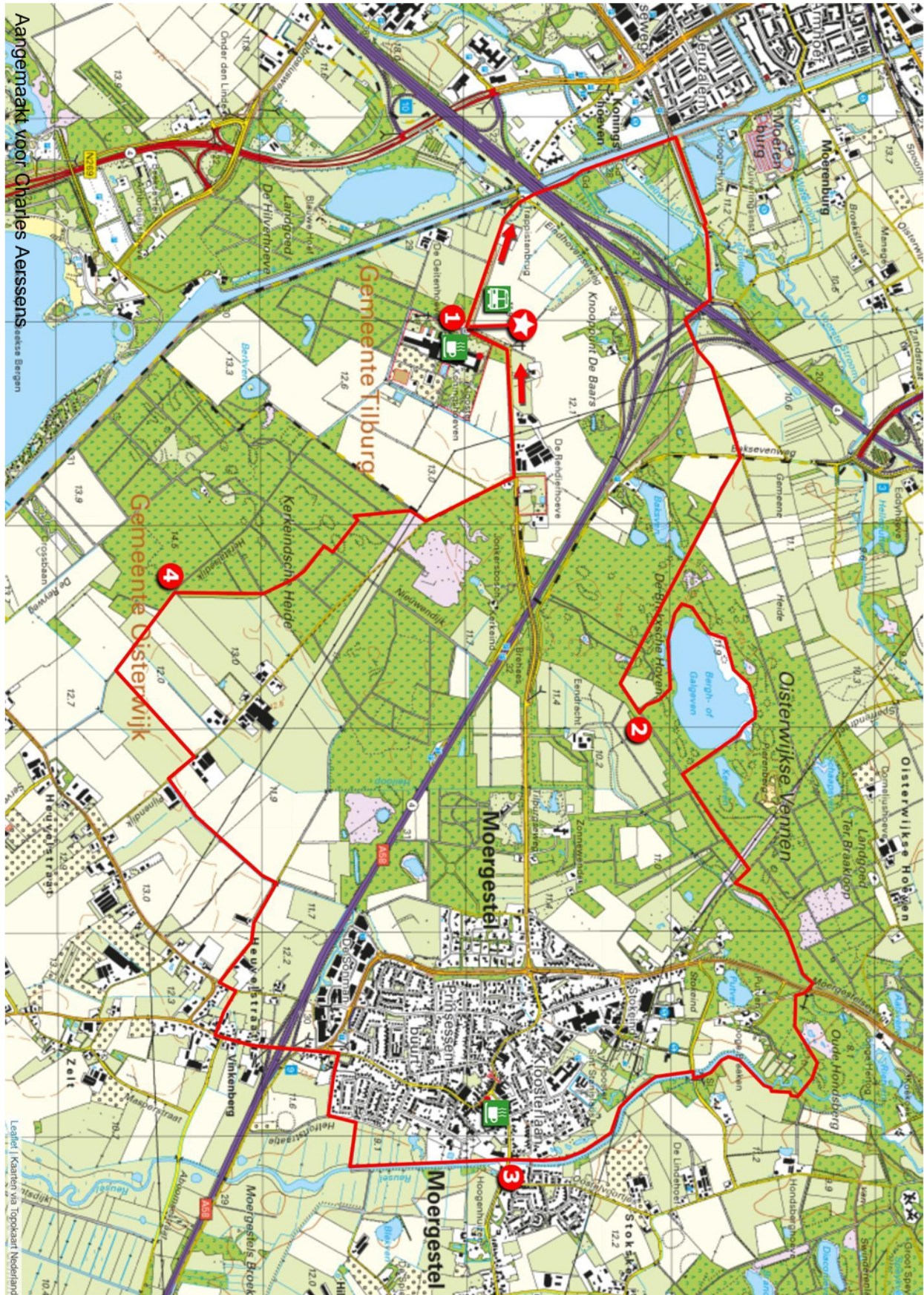
Deze standerdmolen is de enige in Nederland waarvan de constructie van de kast niet gesteund wordt door weegbanden, maar door veldkruisen. Hij staat hier sinds 1852, als C. Roozen vergunning krijgt om de molen te kunnen verplaatsen. Daarvoor stond de molen in het nabijgelegen Biest-

Houtakker. De oudste vermelding van een molen op die locatie dateert al van 1280! De kast van de huidige molen is in aanleg zeer oud en enkele delen dateren uit begin 1600 en is in 1985 en 1992 gerestaureerd. Aan het begin van deze eeuw staat de molen geruime tijd stil en op 3 oktober 2007 zijn de roeden gestreken en is de gietijzeren insteekkop van de houten bovenas verwijderd. In 2009 is een nieuwe 6 meter lange as gegoten door de Nijmeegsche IJzergieterij en in het najaar gestoken. De gietijzeren as is omkleed met de oude, houten bovenas. De 26 meter lange roeden van de firma Derckx zijn in september 2009 gestoken. Begin 2010 is de molen weer maalvaardig.

7 - De Kerkeindsche Heide

Dit bosgebied ten zuidoosten van Tilburg en grenzend aan Moergestel behoort aan het Brabants Landschap en is vooral bekend om zijn levendbarende hagedis. Op de Kerkeindsche Heide zijn de open, he schrale bermen verdwenen en is het gebied geleidelijk omgezet in een soortenrijk bos met meer structuur. Tegelijkertijd zijn de oude bosbouwkundige patronen met het stramien van paden en bosvakken, met daaromheen brandsingels van berken, uit cultuurhistorische overwegingen gehandhaafd. Temeer omdat de levendbarende hagedis het juist moet hebben van de heiderijke bermen van de brandgangen. Een deel van de Kerkeindsche Heide wordt door scoutinggroep 'The Challenge' gebruikt als kampeerbos. Maar bijzonder is het kleine Landgoed De Kluizenaar, een 14 hectare grote privéterrein verscholen in een bosperceel en eigendom van de Tilburgse fabrikantenfamilie Verschuren. Hier woonde vlak na WOII in 1946 oorlogsvrijwilliger en kamermeester van Churchill, Montgomery, Eisenhower en Prins Bernhard de uit Moergestel komende 'Dutchie' Piet Hermans met zijn familie. Hij werkte op de textielfabriek van Verschuren Piron, maar onderhield ook het landgoed in de bossen.

Aangemaakt voor: Charles Aerssens

Copyright Topografische Dienst Kadaster, Emmen